

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՏԵՐՏԻՆՆԻՍ — ՍԵՆԵ

(1871)

ՆՈՒՄԵՐՈ 626

1871 ՁԷԼԻՃՅԷ 10

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԻՆԷ ԲԱՆԴԱՄԵՆ
ՍԷՆԵԼԵՅԻ 450 շԲԼ
ՍԷԼԵՅԻ 80

ԲԱՆԴԱՄԵՆ ԵՐԹԵՍԻ
ՓԵՏՐՎԱՐ 22

ԻՆԷ ԲԱՆԴԱՄԵՆ 45
ՍԷՆԵԼԵՅԻ 20 ԳԵՅԻՆԷՅԻ 40 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԱԼԱՅԻՆԵՐ
ՄԱՐՏ 6

ԱՅԻՐԱՆԵՔ ՓԵՏՐՎԱՐ 22

Երմենի Գաթուրի միլիթի թէվլի
գոմիսիօնու թարաֆընտան վարիս օ-
լան իլանը Բէսմի տիր :

Պուլնտան ագտէմ Երմենի Գաթու-
րի միլիթի իտարէ մէջիսի թարա-
ֆընտան իլան օլուսուսուլու վէճ իւղ-
րէ, թէշքիլ օլուսան թէվլի վէ իանէ
գոմիսիօնու վէ միլիթ իտարէսի սան-
տըղը, Ղալաթատա Ձինճիլի խանըն-
տա Նօ. 9 օտաւտա պուլաւնուսուլու
ուսուսմ միլիթիմիլ Էհալիսինէ պէյան
իլէ, մէրգուսմէրին պիր ան Էվլէ օ-
տայը (1) մէրգուրէ թէշքիլի, վէ
թէվլի սէնէտէրինի ախլ վէ պէտէլ-
լէրինի թէտիյէ իթ, մէք հէմիլլէ-
թիմիլ զաթլէրինէ տէրքետար օլան
համիյէթ ու զայրէթի միլիթիլէրինտէն
իլթիմաս օլուսուր :

ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Մէքքէտէն Եաղըլտըղընա կէօ-
րէ, Արապ գապիլլէրինին պու սօն
խանընտա, պէտէլի մէրգուրէնին
Շէրիֆի, ապաքիրի Շահանէյէ տախիլ
օլմագ իւղրէ, խայրի սիւարի վէ մէ-
քիւլաթ Եիւքիլ 2000 տէ տէվէ իլէ
պէրապէր Իքի Նէֆէր Էվլատընը Ա-
րապ ասըլարընա գարըն սէվգ էյլէմիլ
պիր :

— Նէհր էլ Բէպ չայընըն սու

(1) Մէրգուր օտա բաղար վէ Եօր-
թուտան մաստա հէր կիւն աչըգ տըր :

Բաղար վէ Եօրթու կիւնլէրի հէր
քէսէ սուհուլլէթ օլմագ իլլին Ոսկերիքան
քիլիսէսի մէջիս օրաւընտա գոմիսիօնու
մէրգուրտէն պիրէր աղա պուլուսուսու
տըր :

Եօլարընը թէսվիյէ իլլին իրատէյի
սէնիլլէյի համիլ օլան Մ. Թըվէնէն կէ-
չէնլէրտէ Պէյրուլա վասըլ օլուս, Եա-
ղընտա աւէլիյաթը լաղըմէյէ պէտ վէ
միւլաչէրէթ իտէճէյի Պէյրուլաթտան
կէլէն խապէրլէրտէն աղիալըմըն տըր :

— Էֆրէնճի մարտ 2 թարիլլէ
թուլլատան վարիտ օլան պիր թէլէկ-
րաֆա նաղարէն, թուսա չայը Եաղը-
նըլ իսաքիյա Էօնիւնաէ հէնուլ պուլ
պաղլաւմագ տա օլուս, պիրղաւէթ ղէ-
րօտան 6 տէրէճէ աչաղը պուլուս-
մուլ, վէ թարիլի թէլէկրաֆտան պիր
կիւն Էվլէլ շէտիս պիր պօրա իլէ պէ-
րապէր գար Եաղընը վէ օլ կիւնիւ
Գաթալտա հարէքէթի աղ զուգու
պուլաւնուլ կիպի, Ֆէրատար Եանի
մարտ 2 սապահընը տախի ախէր պիր
սարսըրըն տախի օլմուլ տուր : Սայըր
թէլէկրաֆարըն պէյանընա կէօրէ,
Էֆրէնճի մարտ 1 կիւնէսի, Էլլիպուլ-
նուս Էօնիւնաէ Անասուլ գըլարընտա
պիր իթալիան կէմիսի ղուսմա տիւլ-
միւլ տիր :

— Չըգան Բէրլէմպէ կիւնիւ, Չա-
թը հաղրէթի Շոհանէ, Գուրպան
Պայրամըն Բէսմի աղայընտան ալտէթ
պուլուրտուլարը սըրատա, Գարա
քէօյ քէօրիւսթա պաչընտա տուրան
պիր պանտա Ուլաճ միւսիլի թէրէն-
նիւմաղ օլտուլարընտան, թարաֆը
Էյրէթի Բատիլահիտէն Եիրմի ատէտ
լիրայի Օսմանի իհսան պուլուրտուլու
Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթասընտա մու-
հարէր տիր :

— Ալթըրիանըն միւնէտէտէն
միւլթէչէքքիլ օլան հէյնէթի վիւքէ-
լաթը, վիւլալաթ վալիլէրինէ պիրէր
թահրէրաթը ուսուսմիլ Երալ ֆէ,
հէյնէթի մէրգուրէնին թարաֆիլի-
լիլլէրէ մէյալ օլմասպընըն Էլլէմի-
լէթիլիլ վէ պահիհէն սէրպէսթ պիր

Բօլիթիգա իթթիլաղ օլուսուսուլընը
վէ գալանինի տէվլէթին Էքիտէն իճ-
րասը իլէ, Ալթըրիա հիւքիւմէթինին
թէմասիլլէթի մուհաֆաղասընա սայ վէ
զայրէթ իտիլէճէյի պէյան իլլէմիլ
տիր :

— Հէր ճինս թիւթիլլէրտէն ա-
լընան բուսուսուս խայրի իւսթէ գօն-
մասը իլլին, բուսուսուս նաղըրը տէվ-
լէթուլ Գիւսնի բաչա հաղրէթլէրին-
տէն վագը օլան պիր թէքիլի, մէճ-
լիսի խասար վիւքէլանըն թէլէքքիլ-
րինէ հալալէ օլուսուսուլը, վէ բու-
սուսուս մէմուրինի իլէ սայր իրատէ-
մէլէր մէաչարընըն նըսըթ նըսըթա
թէլիլլէթի իտիլմէսի տախի բաչայի միւ-
լարիլլէթ թարաֆընտան պէյան գը-
լընմըլ իսէ տէ, զաթը հաղրէթի Սատ-
րաղալլէրի, պուսա մուլալէթիլ իլ-
լէտիլի սէօյլէնիյօր :

— Շիրքէթի խայրիլլէ իլէ Ֆէվա-
լիտ գուլմաննասը վարթըրընըն
Եիւք մէմուրլարը մարիֆէթի իլէ,
Պօղաղ իլլին վէ Սթանպուլուս սայր
մահէլլէրինէ կիտէճէք օլան Եիւքէ-
րին նագլի խուսուսուսուս պաղը նի-
զամըղըլ վէ Էքսիքիլլէր միւլահէ-
տէ օլուսուսուլուստան, պու մագուլ-
ուֆագ Եիւքէրին նագլի իլլին Էօնիւ-
միւլալէքի Եաղըն Պէյօղլուստա մախ-
սուս պիր տայրիքէ քիւլաւ օլուսահա-
ղը սէօյլէնիյօր :

— Ալթընըն տայրիլլէ մէջիսինին
պիր սօն գարարը իւղրէ, Թէք-
քէ մահէլլինտէն պաչալարագ, Աղա-
նամիլլէ գատար ճատտէ Եօլուս Էնիլ-
լիլլէ 20 արչըն օլարագ, օն արչընը ա-
րապա վէ օն արչընը տախի գալտը-
րըմ Եէրի պըրապըլաւագը, վէ Իէք-
քէտէն Եօգարը չըղըլտըղը անտէ,
սաղ գօլա տիւլէն Էվլէրին Եիւքիւն-
տէն Էսկի գալիտէ իւղրէ քէստիլլէ-

լիպ, սօգաղըն էնլիլիլի երբի արշը-
նա տօլտուրուլմագ իչին, էքսիք գա-
լան եէր սօլ գըլըտա պուլունան պի-
նալարաան ալընընագ տըր :

— Պէյօղլու իլէ Գալաթա էհալի-
սի, զաթը հազըթի սատրազամիլէ-
րինէ պիր գըթա արզուհալ արզ ու
թագտիմ իտէրէք, պու իքի մահէլ-
լին սէքէնէլէրինէ քիֆայէթ իտէնէք
պիր մըգտարտա թաթըր սու կէթիթ-
տիրիլմէսի իչին թէտապիր լաղըմէյէ
թէնէպպիլս օլունմաարնը իսթիտա իյ-
լէտիքլէրի կիպի, Պէյօղլունուն ու-
մուլ պահէսի իլէ թագսիմ գըլըս-
սընտան ալընան սոլյուն քէսրէթին-
տէն տօլայը տէվլէթլու Ալի բաշա հազ-
րէթլէրինին նազարը տիգգաթընը
տալէթ իլլէմիշ օլտուգլարընտան,
Պէլլրատ պէնտլէրինին եօլարընը թէս-
վիլէ իչին էվամիրի մախսուսէ սու-
տուր, վէ պուլուն իչին Մ. տ'Օս-
թօյա նամ զաթ տախի մէմուր ի-
տիլտիլի լէվանթ Հէրալտա օգուն-
մուշ տուր :

— Ճիւմա իրթէսի կիւնքի նիւս-
խէմըլին իւլիւնհիւ սահիֆէսինտէ
տէրճ օլունան լօնտրա 2 թարիլի
թէնէկրաֆտա, Ալէմանեա իլէ օլան
Ֆրանսըզ էյալէթլէրի էհալիսինէ, տիւ-
յունաթը ումուսիլէտէն տիւշէն հիս-
սէնին պիր պուլուգ միլիար օլտուղու
տէնիլմիշ իսէտէ, եարըմ միլիար
Ֆրանգ օլտուղունու պէյան իլէ թաս-
հիհէ իպթիտար օլունուր :

— Աւսթրիանըն մալիյէ նազըրը,
մէպուսանը միլլէթ մէնիսինէ պիւտ-
նէ լայիհասընը արզ վէ թագտիմ իյ-
լէմիշ, վէ 30 միլիօն ֆիօրին ալըգ
պուլունտուղունու թագպիհ իթմիշ
տիր :

— Ֆրանսա մուհաֆազայի միլիյէ
հիւքիւմէթինին ատիլիէ նազըրը Մ.
Դրէմիէօ, Ֆրանսանըն ումուսի միլ-
լէթ մէնիսինին ըէյիսինէ պիր մէք-
թուպ եաղըպ, թագմինաթը հարպիյէ
օլան Ֆմիլարըն թէնտիլէսինէ մահսու-
պէն եիւզ պին ֆրանգ կէօնտէրտիլինի
պէյան վէ քեաֆֆէի ահապը համի-
յէթ վէ վաթանքէրվէր զէվաթը քէն-
տինտէն իպրէթ ալմայա տալէթ իլլէ-
միշ տիր :

— Պէյրուլտան եաղըլտըղընա
կէօրէ, ճէպէլի իպնանտա ճէպէլ նա-

հիյէսինտէ ահապը էմլաքտան Ապու-
եուսուֆ թամպի նամ զէնիլին պիր
քիմէսնէ, էմլաքլարընտան պիրիննի
թօրաղընը գազտըրտըղը սըրատա ալա
հալիհի գալմըշ օլան միւքէմմէլ պիր
խանէ պուլունմուշ, վէ տէրունինտէն
աթիգ մօպիլիալար վէ էհրէմէլը վէ
շամտան կիպի մասնուաթ վէ Բօմա-
լըլարըն պաղը ալթուն իլէ կիւմիւշ
սիքքէլէրի չըգարըմիշ տըր :

— Պայրամ միւնասէպէթի իլէ սա-
րայտա օլան մէսարիֆաթըն թէսվի-
յէսի զըմնընտա Մալիյէ նազարէթի-
նին, Սարդիս պէյին մարիֆէթի իլէ
500,000 լիրա իսթիգրազ ագտ իթմիշ
օլտուղու լէվանթ Հէրալտա օգուն-
մուշ տուր :

— Ալթընըն տայիրէ, Պէյօղլու-
նուն ումուսի պահէսինին իթմիյազը
մատտէսինտէն տօլայը, պաղը ալթ-
գաթլար ճէլպ իլէ, ըէյլէրինի սիւալ
իլլէտիքտէ, Մ. Վալօրի իլէ ալթընը
տայիրէ ըէյիսի սապըգ Սալիհ պէյ
մէյանընտա ագտ օլունմուշ օլան
գօնթարթօնուն լաղվ վէ ֆէսիս օլու-
նապիլտիլինի պէյան իլլէտիքլէրի, վէ
տուխուլիլիլէ իլլէտէ օլմայարադ, պահ-
նէի մէքքիւրուն եալընը պիր գահ-
վէսինէ սէնէտէ 500 լիրա վէրիլտիլի
եինէ զաղէթայի մէքքիւրտէ կէօրիւ-
միւշ տիր :

— Կէչէն չարչամպա կիւնքի Պէյ-
օղլունտա Վալիտէ չէյմէսի նամ մա-
հալլէտէ վէ սէրթօշ սիւալը օլարագ 4
ասքէր, մէքքիւր մահալլէտէն կէչ-
տիքլէրի վագըթ, էվլէրին ճամարընը
գըրըպ, հէր քէսին խէվի ու տէհչէ-
թինի մուհիպ օլտուգլարը, վէ պա-
տէհալ սիմիթնին պիրինի թուլթուպ,
սիմիթլէրինի եաղմա իթմիշ վէ օլ ա-
րա օրատան կէչէն պիր պիչարէ Կատէ-
մին տախի սաաաթընը գօյնունտան
գաբտըղլարընտա, պիչարէ պաղըրըպ,
պէքնի իւսթէ կէլմիշ, լաքին տէօրթ
քիչիլէ գարըն կէլմէյէ ճէսարէթ ի-
տէմէյիպ, տէր հալ գարաղօլա գօշ-
մուշ վէ հալը քէյֆիլէթի խապէր
վէրմէսի իւղէրինէ, զապթիլէր եէ-
թիլմիշ վէ ասքէրլէր պուլնլարըն կէլ-
տիլինի կէօրտիւքլէրինտէ, գըրընա-
րընը չէքտիքլէրինտէ, մուարազա
պէօյիւմիւշ, վէ պու գալկատա զապ-
թիլէնին պիր իլէ ասքէրտէն պիրի

եարալանըպ, տիկէր իւշ ասքէրլէր
տախի գաշմըշ վէ եարալանան ասքէր
գարաղօլա կէօթիւրիւլիպ, օրատա
պիր ասքէր հէքիմի մարիֆէթի իլէ
մուալէնէսինէ պաղըրըշ օլտուղու
լէվանթ Հէրալտա կէօնտէրլին պիր
մէքթուպտա նազլ ու ըիվայէթ գը-
լընմըշ տըր :

— Շուպաթ 12 թարիլլէ Սըէցցը-
նա նամ զաղէթատա աթի իւլ պէյան
հալատիսաթ օգունմուշ տուր :

Պիր գաշ կիւնտէն պէրու իթալիա
հիւքիւմէթինին թէրսանէսինտէ ֆէվգ-
էլատէ սուրէթտէ պիր հարէքթ վէ
թէտարիքեաթ կէօրիւլտիլիւնտէն,
պուլուն սէպէպի նէ՝ օլմագ կէրէք
տիր տէյի պէյն էլնաս սիւալլէր վու-
գու պուլմագտա տըր : Նիհայէթ էս-
րար մէյտանա չըգմըշ, վէ պուլտան
պիր գաշ կիւն էվլէլ թէրքի սիւալ
իթտիրիլմիշ օլան Ամիրալը սանի Տէլ
Գարրէթթօնուն թահթը գօմանտա-
սընտա պուլունան զըրհլը սէֆային
տօնանմաարնըն թէնհիլի օլտուղու
աղնալըմիշ տըր : Տօնանմայի մէք-
քիւր, մարքի Սունի Կալինօ գօման-
տաթը թահթընտա օլան Բօմա նամ
զըրհլը ֆրգաթօն իլէ մարքի Օրէնկօ
Բաօլօնուն էմրի իաարէսինտէ օլան
Սան մարթինօ վէ տ'Սմպրօղիօ գօման-
տաթընտա օլան Մէսսաճհիէրօ ալիլիօ
վարօրու, վէ Գօրաչէ գօմանտաթը-
նտա օլան Գաաթէլֆիտարտօ վարօրուն-
տան իպարէթ տիր :

Տօնանմայի մէքքիւր, ազ կիւն
զարֆընտա նամալիւմ օլան պիշ սա-
հիլէ սէվգ օլունաճաղը սէօյլէնիօր
իսէ տէ, թունուս վագասընտան տօ-
լայը օլտուղու թախմին օլունույօր :
Վէտէթթա նամ վարօր տախի,
Սպանիա գրալիչասընը կէօթիւրէնէք
օլան սէֆայինէ ըէֆագաթ իլլէմէսի
իլլէ թէնհիլ իտիլմիշ տիր :

— Ֆրանսատա թօթուլարը պու-
լունմայան չիֆթիլէրէ լաղըմ կէլէն
մուալէնէթի էտա իթմէք իւղրէ զա-
խիլէ վէ հէր նէվի թօլուսուս սաթըն
ալըպ Ֆրանսայա կէօնտէրմէք իլլին,
Ֆլօրանսա չէհրինտէ, Ֆրանսա հագ-
ընտա հիւսնիւ թէվէնհիւհի պու-
լունան իթալիալըլարտան պիր գօմի-
թէ թէշքիլ օլունմուշ օլտուղու զա-
ղէթալարըն ըիվայէթինտէն տիր :

— Գասելտէն Ֆրանգֆորթ զազէ-
թասընա չէօյլէ եազըլըյօր :

« Զահիրէն նազար օլունտուղու
հալտէ, սապըգ իմէրաթօր, վիւ-
հէլմահօհէտէ քէօյլի վահտէթտէ պու-
լունտօյօր, վէ խարիճի առամլար ի-
լէ գօնուշմագ տա իսթէմէյօր կի-
պի տիր, վէ տըշարտա տիգգաթընը
ճէլպ իտէճէք շէյլէրտէն իճթինապ
վէ հաղէր իտէյօր :

Բօլիթիգա թէօհմէթի իլէ, մահ-
պուս իտիլիպ, էսարէթին օսանտըրը-
ճը հալլէրինտէն գուրթուլմագ իսթէ-
յէն էշխաս կիպի, իմէրաթօր տախի,
կիւնտիւղիւն չօգ տէֆա, սարայըն ա-
շըգ բէնճէրէսինէ կէլիպ, էլինտէ
թուլտուղու թապաղըն տէրուինտէ-
քի համուր իշիլէրին գըրընթըլարը,
տախիլէրինին բէնճէրէլէրի էթրա-
ֆընտա տօլաշմագտա օլան ուֆագ-
գուշլարա տաղըթմայա պաշլար, վէ
պատէհու ազաճըգ կէզինմէյէ կիտէր :

Իմէրաթօր սարայընտան տըշարը
հէնուզ չըգմագտան, միւշարիլէյհին
գըրընթըլարըն հաղըր իտիլմէսի գա-
րաղօլլարա էվիլէտէն խապէր վէրիլի-
յօր ամմա, էքսէր տէֆա տախի սի-
վիլ գըլաֆէթինտէ տըշարը չըգտըղը
վար տըր :

Խարիճի հալի պու օլուպ, տախի-
լի հալինէ կէլինտիքտէ, պու տիկէր
կէօնէ տիր, վիլհէլմահօհէ սարայըն-
տա պուլունան միւսաֆիրէր իշինտէ
բօլիթիգաճա զայէթ պիր վէլվէլէ վար
տըր, չիւնքի տալիմա կիտէն կէլէն
էսիքսիլ տիր, պիր թարաֆտան տա
թէլէկրաֆլար վէ մէթուպլար կէլիպ
կիլմէքտէ տիր, վէ սապըգ իմէրա-
թօրլուղուն էն մէշհուր տիլըմաթ
քիմէսնէլէրի իմէրաթօրա պիր տիւ-
ղիլէ վիզիթա վէրիյօրլար : Պու կիւն-
լէրտէ, Մարքի տը Լավալէթ սարայ-
տա պիւթիւն կիւն տուրմուշ տուր :

Բիվայաթը վագըրայա նազարէն,
մէրգուլ Պրիւսսէլտէն կէշէրէք, պու-
րատան վէրսալ օրտուկեահընա կիթ-
միշ տիր : Զէվաթը մէրգուլմէնին իշ
պու զիյարէթլէրինտէն անճագ պիր
նէզաքէթտէն իպարէթ տիր տէյի տէ
տէնիլէմէզ : Պուլտան էֆէնտի իլէ
խըզմէթքեարլարը պէյնինտէ կիզլի
մէճիլիլէր օլմուշ օլտուղու զաննը ու-
մուլի տիր : »

ՈՒՂԻՐՁ ԱՌԱՋԳՈՅԻՆՍ

Հուսկ ուրեմն. յետ այնքան փո-
թորկաց որք յուզեցին այնչափ անչափ
խաղաղասէր Հայ հոգիս՝ ահա յաջոր-
դեց վերջին մեծ եւ անդորրաւէտ
երջանիկ ուրախութիւն մը որ այսու-
հետեւ վայելելու միմիայն սգին եւ
ամեն հայասէր սրտերու վախճանն է :
Այո՛. հայ սրտերու՝ վասն զի գրեթէ
զգօն եւ կիրթ անձի մը չի վայելեր
« զՀայ անուն ճիզվիթ վերարկուի մը
ներքեւ թանգուղել » : — Եւ իտեղից
նախախնամութիւնը որ կը հսկէ միշտ
գթութեան արթուն աչքը իւր սիրե-
լի որդւոց վերայ՝ հաճեցաւ այսօր զիւր
ժողովուրդը հանել Եգիպտոսի դառ-
նութենէն. եւ իւր յիմենակալ աթո-
ռէն սիրոյ աջ կարկառեց առ մեզ,
ո՛վ ազգակիցք. աջ մը՝ որ լի է կարո-
ղութեամբ, եւ որ միանգամայն հայ
ժողովուրդեան համար յարոց անձ մը,
միլիթարութիւն մը, հաստատուն յոյս
մը, եւ որ ամենալաւն է՝ մշտավիթիթ
կենաց առհաւատչեալ մը. այն է « Եր-
ջանիկ հայրապետ մեր Յակոբոս Պետ-
րոս Թ. Կաթողիկոս տանն կիլիկիոյ » :
Եղբա՛րք, պարտիմք իւր շնորհակա-
լեաց նուագներ բարձրացնել վահին
որ արդարեւ խղճալով թշուառ ազ-
գիս՝ ստեղծեց ճշմարիտ Լուսաւորիչ
Ս. Հայրապետ մը, պարգեւելով ՚ի
սէր եւ յանսիրտ խաղաղութիւն մեր
եւ ՚ի փառս եւ ՚ի պայծառութիւն
եկեղեցեացս : — Թող ցնծայ բերկրա-
պատար Հայաստան եւ մէկդի ձգէ
սգոյ եւ տրամութեան քօղը որ այն-
քան ատեն ծածկեր էր իւր վիշտերը.
Թող այսուհետեւ հայ մանկտին աներ-
կիւղ մօտենայ առ գորովագութ իւր
հայրը որ պատրաստ է սիրով եւ խան-
դաղատական դգուանօք խնամել իւր
ցաւերը : Ո՛հ. ի՞նչ գերագոյն շնորհք
ազգի մը համար որու երկինք մաս-
նաւոր հոգ տարաւ յարուցանել հայր
մը հոգեւոր, հասարակաց հայր մը որ
ձեռն ՚ի գործ անդու ճգնի ազգի
ազգի բարիքներ հայթայթելու իւր
սիրելի ժողովուրդեան համար. մէկ
խօսքով, որ իւր անձն ըլլայ եւ մի-
անգամայն եւ իրեն ժողովուրդոյն՝ եւ
հոգին անոր հոգւոյն շաղկապը : —
Իրաւ. մեր ազգի պատմութիւնը թէ-

պէտ կը բովանդակէ մեծամեծ թըշ-
ուառութիւններ՝ նաեւ այնպէս, կան-
եւ եղեր են ուրախութեանց զանա-
զան պատճառներ. թէպէտ վերջի
տարիներս ալ մեր եկեղեցին խրթնա-
ցաւ յիւր փառքէն՝ բայց ո՛րք կը
տարակուսի թէ այսուհետեւ չգդե-
նու իւր նախկին վայելչութիւնը :

Որքան ճառեմ, որչափ ջանամ
բացատրել եռանդուն զգացմունքս
տակաւին սաստիկ ուրախութիւն մը
կը խռովէ երեւակայութիւնս, որպէս
զի անհնարին է ինձ զայն լիովին պար-
զապէս յայտնել : — Իսկ գու՛ ով իր-
ջանիկ Հայրապետ եւ Կաթողիկոս ազ-
գիս, զոր ետուն մեզ երկինք այնքան
յուսոյ փոխարէն. աղէ՛. դարձուր
անգամ մը հայեցուածքդ այնքան
անճանց վերայ զորս սիրեցիր մինչեւ
անգամ զանոնք հարազատ որդիքդ
ճանչնալու եւ որոց համար երկինք
պահպանեցին զՁեզ մինչեւ յայսօր.
Դարձուր ական նայեցուածք մը եւ
գիտէ՛. ի՞նչ վաւճառ ուրախութեան
ժպիտ մը առհասարակ կը փայլի ա-
մէն ճակատներու վրայ : Ահա նոքա
սիրտ ՚ի թինդ անպատում խնդու-
թեամբ շուրջ բոլորիլ կ'սկսին աստի-
ճանայդ չորս կողմը. նոցա սրտի խո-
րըրը արդէն իսկ թափանցեր է ան-
գորը կենաց յուսոյ քաղցր նշոյլը. եւ
որոյ արեգակն Դուք էք միայն. հայ-
եաց մը նետես՝ եւ նոյն հետ այն
ամենուն սրտի դախաակի վրայ քան-
դակ դրոշմեալ կը գտնաք այս քանի
մը խօսքերը. « Հայր Սրբազան, ըլլան
մեզի շատ տարիներ եւ զօրութիւն
երկնահանճար ՚ի բարեգործութիւն
հօրամոյն որդւոցդ եւ ՚ի հոգեւորս
մեր ամենեցուն » : Ապա ուրեմն թող
վեհավայր տաճարներու մէջ կրկնուի
այդ պաշտելի անունդ. եւ ընդհա-
նուր արձագանք մի ծաւալի մինչեւ
՚ի Մայրն Մատիս : . . . Ո՛վ երջանիկդ
Հայաստան, ա՛ռ քեզ ուշ. փարատէ
մահու դառն յիշատակը մտքդ ՚ի
յաւիտեան եւ հնչեցուր Ս. Հայրա-
պետի համբաւը մինչեւ ՚ի խորանն
աստեղաց ուստի հսկես միշտ պահա-
պան սիրուն հայրենեաց :

ԱՕՅ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

Փարիս 4 մարտ ախշամ
(Պրիւսէլ թագրիգի իւն)
Պէլլիլի իւն Վիլլէթ վէ Մօնմարթըրը
մահալլէլէրինտէ տիւնքի կիւն հէյէճա-
նը էֆքերար վուգու պուլուպ, իւթի-
լալը մուհիպ օլուր տէյի էնտիշէ օլմուշ
խտէտէ, պու կիւն հէյէճանը մէղքիւր
չօգ թէսքին օլմուշ տուր, տախիլիյէ
նազըրը Մ. էրնէսթ Բիգար, Պօրտօ-
տան պուրայա եւթիշտի:

Փարիս 4 մարտ.

(Պրիւսէլ թագրիգի իւն)

Ֆրանսա տախիլիյէ նազըրը Մ.
Բիգարըն իմզասը իւն նէշը օլունան
պիր իլաննամէտէ, տիւնքի կիւն կօ-
պլլէն գարաղլլանէսինին գարուլա-
րընը գըրըպ, տէրունինտէքի խար-
թուճալը եւաղմա իտէն շէտնէֆէր էշ-
խառն իշպու հարէքէթ վէ մուամէլէ-
յէրի թագպիհ օլունմուշ, վէ հիւքիւ-
մէթ թարաֆընտան թէտապիլի շէտի-
տէ իթթիխաղ օլունաճաղը պէյան
գըլընմը տըր:

Հիւքիւմէթին ըէսմի զաղէթասը,
Բրուսիայը զապիթ մագաթընտա թայ-
նին գըրընմը օլան պաղը քիմէսնէլէր
ալէյինտէ մուամէլէի ճէպրիյէ իճրա
օլունտուղունու թագպիհ իտէյօր:

Հիշ պիր մահէլլտէ ասայիշի հալէ
շէտիւն խալէլ կէլմէմիշ տիր: Վէ
հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէտապի-
լի ասքէրիյէ իճրասընա հաճէթ գալ-
մայարագ, գարըշըղըղլարըն էօնիւ
ալընաճաղը զանն օլունույօր:

Ֆրանսըլ Ֆօնտօու 31,23:

Վէրսայլ 3 մարտ.

Իմէրաթօր պու սուպահ Լօնշան
նամ մէյտանտա ասաքիլի խասսա վէ
միւսթահիլլէրի միլիյէ ֆրգալարը իւն
մըղրաղը խասսա ալայլարը վէ մու-
հասէրէ թօլլարընը պիր մըղտարը
վէ էօրիլէր մէվնուտ օլարագ, ըէսմի
կէշիտ իճրա պույուրմուշ տուր:

Ալէմանեա իւն Ֆրանսա թարաֆըն-
տան ահտնամէ թատիպ օլունտուղ-
տան սօղրա, Ալպման ասքէրլէրիմիզ
իքի կիւն իղամէթտէն սօղրա, տըշա-
րը չըգմըշ տըր: Ահտնամէ մուհիպին-
ճէ, Ալպման օրտուսուլնա Ոյէն խաթ-
թընըն օ պիր թարաֆընա գատար
չէքիլմէյէ էմր վէրիլմիշ տիր:

Լօնտրա 4 մարտ.

Բրուսիանըն ֆարիսին պիր միգ-
տար արաղիսինէ կիրիպ, օրատա ի-
գամէթի, ինկիլթհրանըն էմրի միւ-
տախիլէսինին նէթիճէսի տիր տէյի
Լօնտրապ պաղը զաղէթալարըն նէշը
թիթիլլէրի հապատիսին պի էսաս օ-
լուպ, լաքին թաղմինալը հարպիյէ
մատտէսինտէ ինկիլթհրանըն միւտա.
խէլէսի վաղը օլաուղու ըէօթըր գու-
բանեասը թարաֆընտան խապէր վէ-
րիլմիշ տիր:

Վիէննա 3 մարտ.

Լօնտրատան ալընան խապէրլէրէ
կէօրէ, Բուսիա ճանիպինտէն աղտ օ-
լունան ճէսիմ պիր իսթիգաղըն հիւ-
սէլէրի էքիլմիզտէքի հաֆթա բիա-
չայա չըգարըլաճագ տըր:

Օրբէնհայմ Ալպէրթի նամ գու-
բանեասը, խըտըլիյէթի Մըսիլիյէ
ալլը միլիօն պէշ երիզ պին ինկիլիզ
լիշտը իսթիգաղ վէրմիշ տիր:

Պօրտօտան կէլէն խապէրլէրէ կէօ-
րէ, Ֆրանսա միլլէթ մէճիսի, ինկիլ-
թէրրա իւն Պէլլիլի հիւքիւմէթինէ
կէօնտէրիլէճէթ թէշէքքիւրնամէլէ-
րի թատիպ իթմէմիշ տիր: Միլլէթ
մէճիսինտէն պիր մէպուս չըգըպ,
հիւքիւմէթին սապըգ վէքիլլէրինին
մուհաքէմէյէ շէքիլմէսինի թէքիլիֆ
իթմիշ տիր:

Վիէննա 4 մարտ.

Հիստէլէրին թէմէթթիլի 14 պու-
լուգ ֆիօրին օլաուղու մուգարրէր
տիր: Ինթիյաթ օլարագ, Ալպթիա
հիւքիւմէթի սանտըղընտա 441 պին
ֆիօրին մէվնուտ վար տըր:

Փարիս 4 մարտ.

Ֆրանսանըն թաղմինալը հարպի-
յէսինի Ռօյիլտ էօտէլէճէթ տիր:

Պօրտօ 4 մարտ.

Պօրտօտա ասայիշի հալ վար տըր:
Միլլէթ մէճիսի, էսնայի մուհա-
րէպէտէ թութուղու թարիպ վէ հա-
րէքէթ իլին Զիլլէրիա հիւքիւմէթի.
նէ կէօնտէրիլէճէթ թէշէքքիւրնամէյի
թապիլի իթմիշ տիր:

Րըշֆօր վէ Լաֆա սայիլ մէպուս
լալ իսթիֆա իթմիշ տիր:

Պէրլին 4 մարտ.

Բրուսիանըն նիմ ըէսմի զաղէթա-
լարը, միւպալէհայը հաղըրէյի տայիլի
կիպի նազըր իտէյօրլար: Վէ պուհու-

տա, Ալէմանեանըն, Ալպթիա վէ Բու-
սիա տէվլէթի իւն օլան հիւսնիւ միւ-
նասէպաթտա պուլունտուղունա համլ
իտէյօրլար:

Նաբօլէօն ինկիլթհրապա միւթէ-
վէճէհէն հարէքէթ իլլէմիշ տիր:

Վիէննա 3 մարտ.

Բրէնա Մէթէրնիք, հիւքիւմէթի
հիւսնուրիյէ սէֆիլլիյինի գապուլ ի-
տէյօր Ֆրանսա միլլէթ մէճիսինին ճէ-
միլլէթկեհալը պուլունտան պէօլլէ Ֆօն-
թէնէպլէօ օլաճաղը թէվաթուրէն սէօյ-
լէնիյօր:

Վիէննա 4 մարտ.

Թաղմինալը հարպիյէյէ մահաուպ
օլարագ, Ֆրանսա, Բրուսիայա Վէր-
սայլտա 300 միլիօն ֆրանգ թէէտիյէ
իթմիշ տիր:

Մ. թիէր, Ալէմանեա իւն պիր
թիճալէթ ահտնամէսի իմզալամագ իս-
թէմէյօր, Չիւնքի, միւսայիլլէյին
զաննընա ահալը մայիլէսինի միւսա-
ղէնէյէ զօմագ իլլին կէօմիլէք թարի-
ֆասընը արթըրմագ իգթիլա իտէճէք
տիր:

Բաթրիքի սապըգ Հասուն էֆէն-
տինին ինֆիսալի վէսիլէսի իւն Տէվլէթի
Ալլիյէ հաղըրնտա աղլ օլան պաղը իս-
նատաթըն թէքիլպի իւն իղահաթը
սայիլլէյի հալի վէ 47 սահիֆէտէն
իպարէթ վէ Լըմէնի հրուֆաթը իւն
թիւրքի իւլ իպարէ պիր մուֆասալ
րէսալէ ըունումայի զուհուր օլարագ,
հէր զաղէթա սաթըլան տիւքքեան-
լարտա եիւղէր վարայա ֆիլուսթ օ-
լունմագտա, վէ մապի միւստէրիճէսի
չայանը տիգգաթ վէ միւթալապ պու-
լունտուղունտան, հէր քէսին տիգ-
գաթը թամմէ իւն գրաաթ վէ միւ-
թալապ իթմէսինի իսթար իտէրիլ:

ՍՊՂԻՊԻ ՄԵՍՈՒԼՈՒ ԶԱԶԻՔԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼԳԵՆՏՅԱՆ

ՊՅԱՆՊՈԼԵՔԱ ԶԻՉԵՔ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒՄԵՐՈՒ 45
ՃԵՄԵՐԵՔԻ ԲԼԵԻՃԵ ԲԱՊԻԱՆԵՆԵՐԸ